

Samverkan om centrala Danderyd

Bilaga 4: Sammanställning av workshop 4, januari 2016

Workshop 4

I denna rapport redovisas workshop 4 som hölls på Summit i Stockholm för tjänstemännen 2016-01-20 och på Djursholms slott för politiker 2016-01-28. Första övningen var olika för tjänstemännen och politiker: Tjänstemännen fick jobba med mindmap och relationsgrafer medan politikerna jobbade med mindmaps.

Den andra övningen handlade om att identifiera viktiga frågor inför det fortsatta planeringsarbetet.

Workshopen är en del av arbetet med program för fördjupad översiktsplan och åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för Centrala Danderyd.

Deltagare, WS tjänstemän

Emma Franzen, Länsstyrelsen
Shula Gladnikoff, Täby kommun
Karin Stare, Täby kommun
Anna-Ida Lundberg Täby kommun
Katharina Staflund Vallentuna kommun
Emelie Andén, SLL
Joel Edding, SLL
Eva Hoas, Danderyds kommun
Jonas Frejd, Danderyds kommun
Sofie Enander, Danderyds kommun
David Grind, Danderyds kommun
Annika Alm, Danderyds Kommun
Martin Wernersson Danderyds kommun
Jan-Erik Alenbrand, Danderyds kommun
Karin Hallman, Danderyds kommun
Anna-Lena Lindstrom-Olsson, Trafikverket
Anna-Pia Lundberg Locum
Agneta Philipson, Locum
Frida Stannow Lind, Kungsleden
Evalotta Svensson, Kungsleden
Björn Åsander, Skandia Fastigheter (tidigare Dili-gentia)

Lars-Henrik Larsson, Arriva
Carl Silfverhielm, SLL

Deltagare, WS politiker

Anders Berglund
Ewa Bergman
Maja Bergquist
Hanna Bocander
Carina Erlandsson
Ulla Hurtig Nielsen
Olov Johansson
Gun-Britt Lindström
Catharina Melian
Anders Paulsen
Olle Reichenberg
Siv Sahlström
Magnus Stenflo
Elvy Svennerstål
Bengt Sylvan
Jonas Uebel
Boris von Uexküll

Processledning

Sverker Hanson, Sweco
Tony Svensson, Sweco
Åsa Lindgren, Sweco
Merete Boland, Sweco

Övrigt konsultstöd

Carl Chytraeus, Ramböll

Program

1. Inledning, mål och syfte med dagen

2. Resultat av arbetet hittills

3. Metodik intro grupparbete 1

4. Grupparbete 1:

A. Beroendesamband och kritiska faktorer för genomförande (tjänstemän)

B. Moodboards, Centrala Danderyds karaktär i framtiden (politiker)

5. Redovisning

6. Metodik intro grupparbete 2

7. Grupparbete 2: Viktiga frågor i fortsatt arbete

8. Redovisning

9. Avslutning

Övningar WS2

Övning 1A (tjänstemän) Beroendesamband och kritiska faktorer för genomförande

Deltagarna fick i uppgift att med hjälp av mindmapping länka och organisera givna och valfria fysiska beståndsdelar från en av de framtidsbilder som arbetats fram under workshop 3 - den som omfattar en lång tunnelörläggning av E8 genom Danderyd. Detta för att synliggöra förhållandet mellan beståndsdelarna utifrån deras inbördes relationer till varandra.

Övning 1B (politiker) Moodboard

Gruppernas uppgift var att göra minst 2 moodboards (en form för bildkollage) där de skulle beskriva hur man vill att centrala Danderyd ska kännas i framtiden. Till hjälp fick gruppen välja någon av de framtidsbilder som arbetades fram under workshop 3, samt en massa inspirerande bilder.

Övning 2: Viktiga frågor i fortsatt arbete

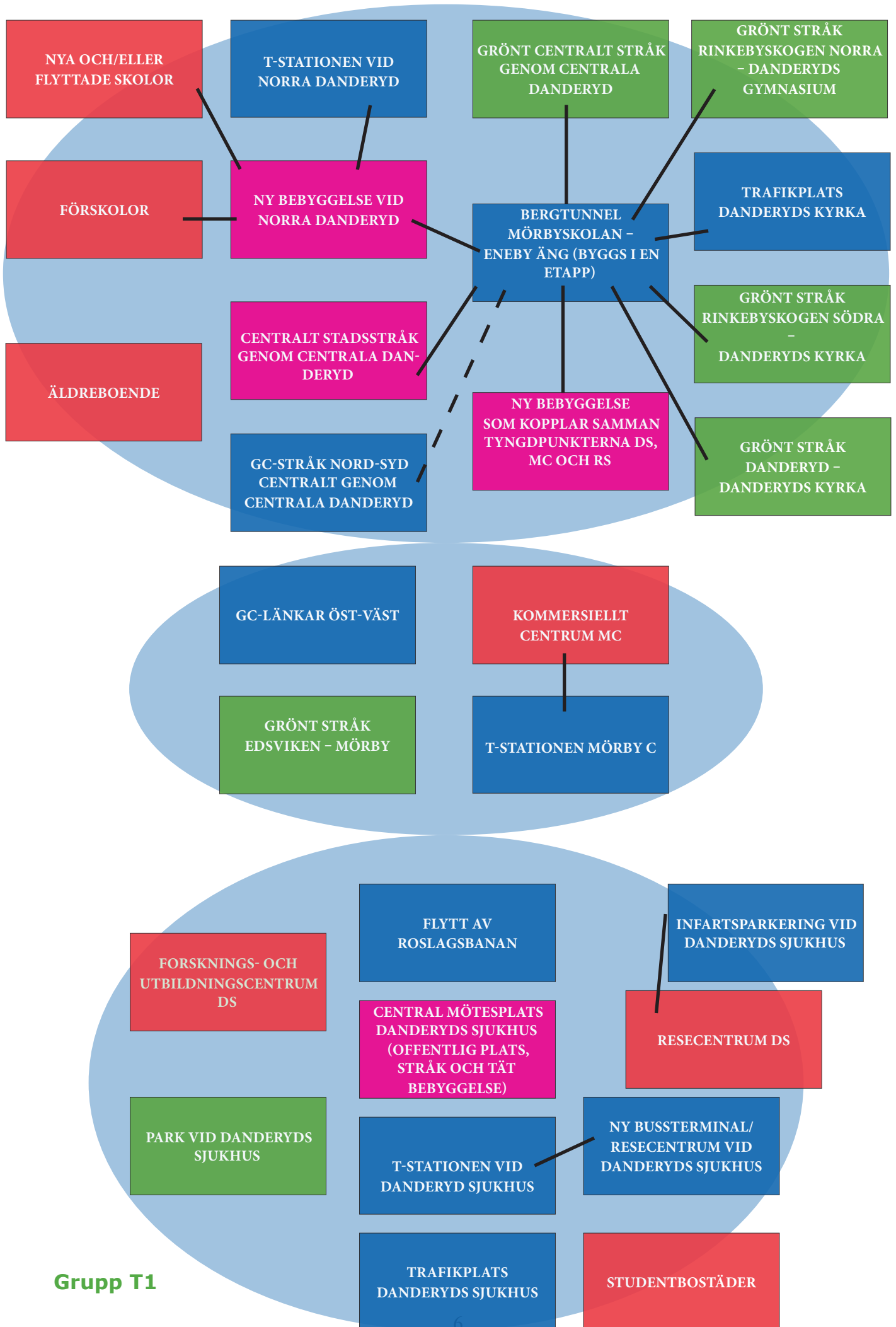
Denna övning genomfördes under båda workshopporna. Tjänstemännen delades in i aktörsgrupper för att utifrån sitt verksamhetsperspektiv bedöma vilka frågor som är viktiga för fortsatt arbete.

Politikerna jobbade vidare i grupperna från övning 1. Med hjälp av brainstorming fick grupperna klustra de frågor som de ansåg viktiga.

Övning 1A: Beroende-samband och kritiska faktorer

BEROENDESAMBAND OCH KRITISKA FAKTORER

Grupp T1

Grupp T1 (tjänstemän)

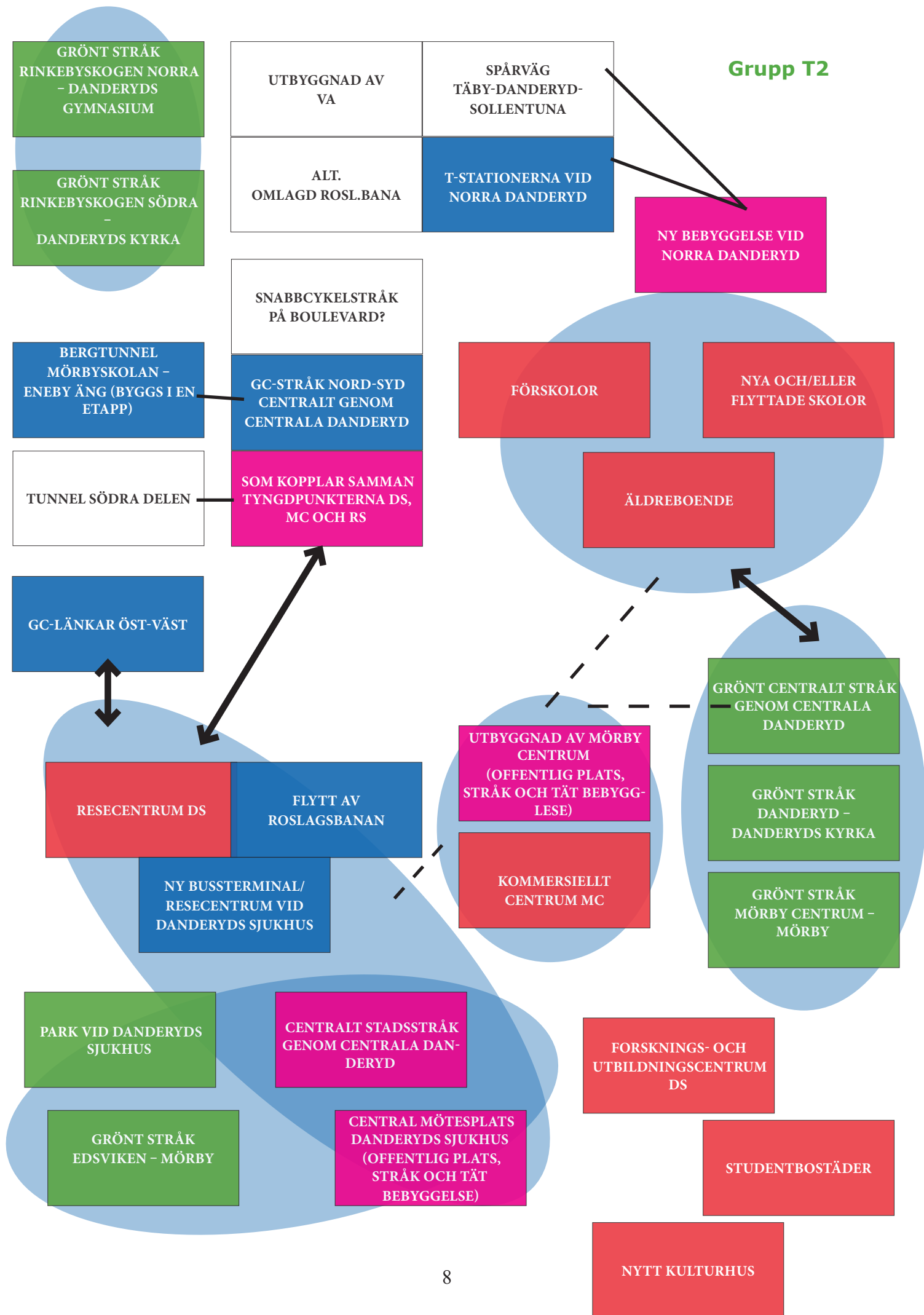
Deltagare

Martin Wernersson, Danderyds kommun
Frida Stannow-Lind, Kungsleden
Jan-Erik Alenbrand, Danderyds kommun

Gruppen diskuterade

- Binda ihop södra Danderyd med norra Danderyd med hjälp av ett stråk.
- Bergtunnel kommer påverka det mesta
- Norra delen mest beroende av bergtunnel
- Man kan utveckla skolorna i den norra delen.

Grupp 2

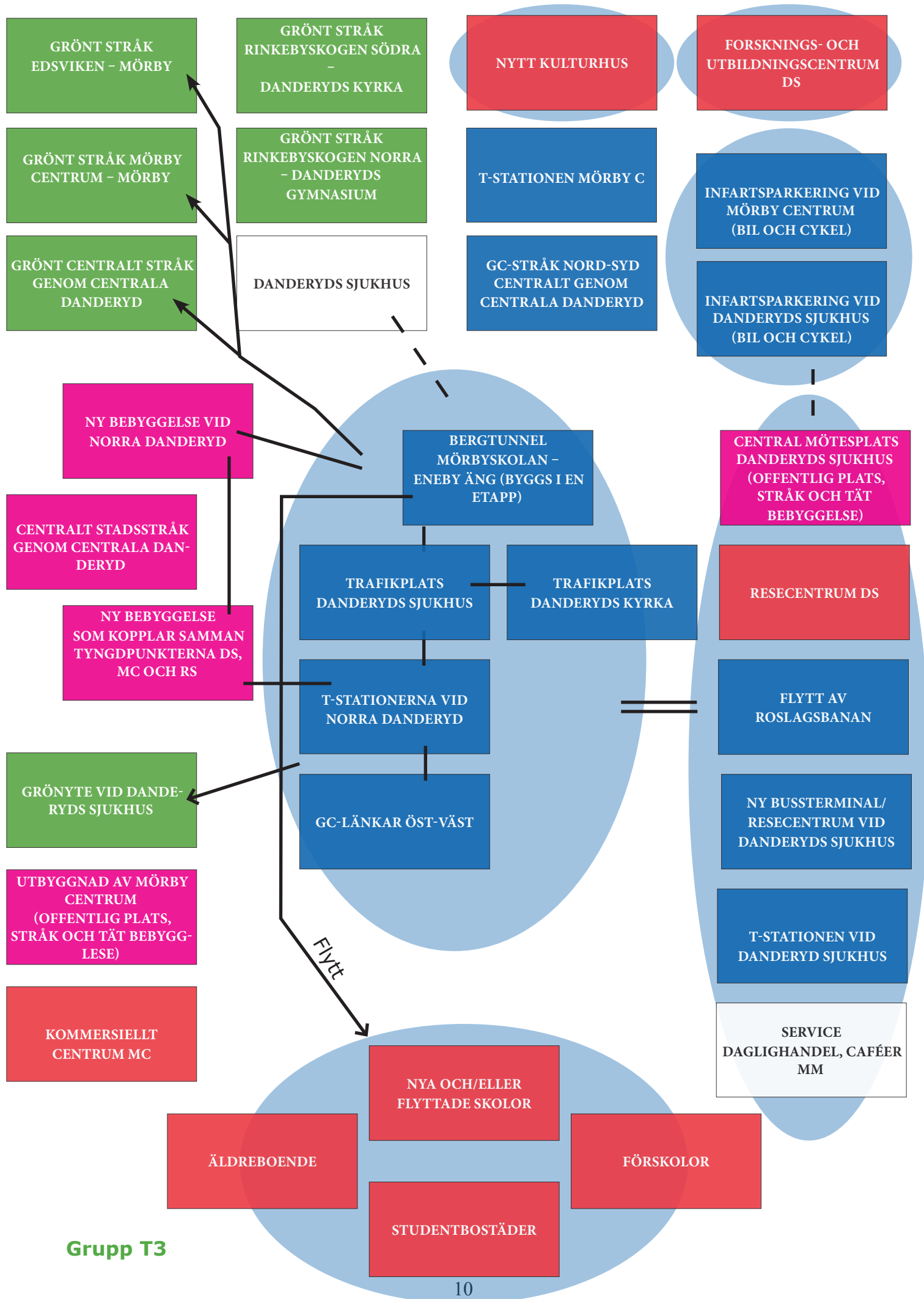
Deltagare

Karin Stare, Täby kommun
Jonas Frejd, Danderyds kommun
Annika Alm, Danderyds kommun
Emma Franzén, Länsstyrelsen
Joel Edding, SLL
Lars-Henrik Larsson, Arriva

Gruppen diskuterade

- Bergtunneln är en förutsättning för mycket
- Danderyds sjukhus: utveckla omstigningsplats
- Skapa nytt stråk/boulevard
- Kollektivtrafik (lokalt huvudvägnät)
- Cykelstruktur
- Norra Danderyd. Skapa ny bebyggelse, även om tunnelbana inte förlängs. Området kräver dock stark kollektivtrafik.
- ”Ryggraden” – stråket till Norra Danderyd
- Möjligt att koppla Mörby Centrum till Danderyds sjukhus
- Det är viktigt med gång- och cykeltrafik för en attraktiv stadsutveckling.
- Stadsutvecklingen av centrala Danderyd kommer påverka de övriga kommundelarna positivt. Det kommer spilla över.

Grupp 3

Deltagare

Shula Gladnikoff, Täby kommun

David Grind, Danderyds kommun

Emelie Andén, SLL

Anna-Pia Lundberg, Locum

Eva Hoas, Danderyds kommun

Gruppen diskuterade

- Bergtunnel, trafikplats veta först...
- Roslagsbana + Danderyds sjukhus – Bergtunnel krävs
- Man behöver inte koppla ihop
- Bostäder en följd men man kan bygga mer om man bygger tunnel
- Mörby Centrum – frikopplat och hänger ihop
- Danderyd Sjukhus frikopplat och hänger ihop
- Grönstråk kan man utveckla utan tunnel, man kan stärka på annat sätt.
- Marken för infartsparkering för bilar är för dyr, kan bli för elcyklar. Det är även för dyrt att bygga infartsparkering under mark.

GC-STRÅK NORD-SYD
CENTRALT GENOM
CENTRALA DANDERYD

CENTRALT STADSSTRÅK
GENOM CENTRALA DAN-
DERYD

HUR STORT CENTRALA
DANDERYD ÄR, BEROR PÅ
HUR MYCKET SOM GRÄVS
NER AV E18

STÖRRE CENTRALITET I
SÖDRA ÄNDEN - KNUT-
PUNKT TILL NORRA DAN-
DERYD

GRÖNT CENTRALT STRÅK
GENOM CENTRALA
DANDERYD

Grupp T4

LITEN ÖVERDÄCKNING.
PARTIELL ÖVERDÄCK-
NING

BEROENDE PÅ VILKEN STORLEK
PÅ KOLLEKTIVTRAFIKLÖSNINGEN,
TUB, RB, BUSSTRÅK BLIR AMBITIO-
NEN PÅ BEBYGGELSEN OLIKA STOR

NY BEBYGGELSE
SOM KOPPLAR SAMMAN
TYNGDPUNKTERNA DS,
MC OCH RS

BERGTUNNEL
MÖRBYSKOLAN -
ENEBY ÄNG (BYGGS I EN
ETAPP)

OMDRAGNING. ROSLAGS-
BANAN. NY STATION VID
NORRA DANDERYD SOM
ALTERNATIV

NY BEBYGGELSE VID
NORRA DANDERYD

FORSKNINGS- OCH
UTBILDNINGSCENTRUM
DS

T-STATIONEN VID
NORRA DANDERYD

NORDLIG TUNNELBANEENTRÉ TILL
MÖRBY C KAN GE LITE GRANN AV
SAMMA EFFEKT SOM EN NY T-STA-
TION I NORRA DANDERYD

CENTRAL MÖTESPLATS
DANDERYDS SJUKHUS
(OFFENTLIG PLATS,
STRÅK OCH TÄT
BEBYGGELSE)

RESECENTRUM DS

KOMPONENTER OCH AMBITIONSNIVÅER FÖR HUR BRA RESECENTRUM SKA VARA
OCH INNEHÅLLA

TRAFIKPLATS
DANDERYDS KYRKA

T-STATIONEN VID
DANDERYD SJUKHUS

FLYTT AV
ROSLAGSBANAN

NY BUSSTERMINAL/
RESECENTRUM VID
DANDERYDS SJUKHUS

GRÖNT STRÅK
RINKEBYSKOGEN NORRA
- DANDERYDS
GYMNASIUM

TRAFIKPLATS
DANDERYDS SJUKHUS

GRÖNT STRÅK
EDSVIKEN - MÖRBY

GRÖNT STRÅK
DANDERYD - DANDE-
RYDS KYRKA

GRÖNT STRÅK
RINKEBYSKOGEN SÖDRA
-
DANDERYDS KYRKA

GC-LÄNKAR ÖST-VÄST

PARK VID DANDERYDS
SJUKHUS

T-STATIONERNA VID DS,
MC OCH
NORRA DANDERYD

GRÖNT STRÅK MÖRBY
CENTRUM - MÖRBY

UTBYGGNAD AV MÖRBY
CENTRUM
(OFFENTLIG PLATS,
STRÅK OCH TÄT BEBYGG-
LESE)

T-STATIONEN MÖRBY C

INGEN INFARTSPARKE-
RING - MARK FÖR VÄRDE-
FULL FÖR PARKERING

DE HÄR KOMPONENTERNA KAN HJÄLPA TILL ATT HÖJA KVALITETEN I STADSMILJÖN

INFARTSPARKERING VID
MÖRBY CENTRUM

KOMMERSIELLT
CENTRUM MC

NYA OCH/ELLER
FLYTTADE SKOLOR

ÄLDREBOENDE

INFARTSPARKERING VID
DANDERYDS SJUKHUS

FÖRSKOLOR

STUDENTBOSTÄDER

NYTT KULTURHUS

SKALA,
KVALITET
PÅVERKAS
AV AMBITION PÅ
RESECENTRUM OCH
NEDGRÄVNING E18

Grupp 4

Deltagare

Sofie Enander, Danderyds kommun

Björn Åsander, Skandia Fastigheter

Katharina Staflund, Vallentuna kommun

Evalotta Svensson, Kungsleden

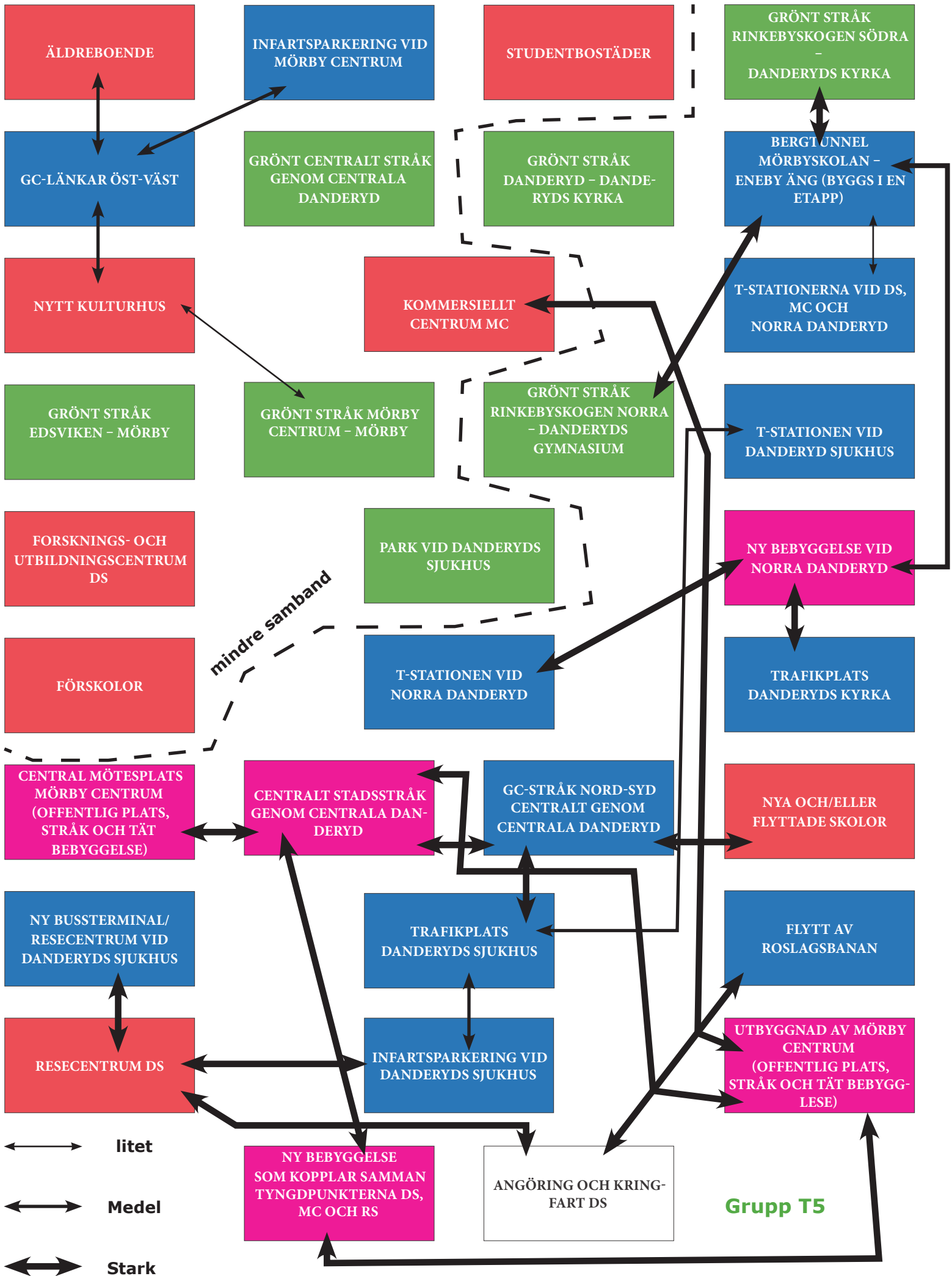
Carl Silfverhielm, SLL

Fredrik Skeppström, Vallentuna kommun

Gruppen diskuterade

- Väldigt mycket är beroende av att tunneln blir av.
- ”Norra Danderyd-berättelsen”, är beroende på tunnelbanan eller om man drar om Roslagsbanan. Detta styr nivån.
- Resecentrum, södra platsen: bygga på med stadsmiljö.
- Funktioner är beroende av val man gör (tunnel, längd på tunnel, ingen tunnel)
- Infartsparkeringen: Marken är för värdefull att parkera bilar på. Om Roslagsbanan förlängs till city medför det att infartsparkeringen läggs längre ut.
- Mörby Centrum bygger ut nu, men påverkas även av en tunnel.
- Geografisk klustring – funktionsklustring
- Man kan bygga studentbostäder idag, men även detta påverkas om man bygger tunnel.

- litet
- Medel
- Stark

Grupp T5

Grupp 5

Deltagare

Anna-Ida Lundberg, Täby kommun

Karin Hallman, Danderyds kommun

Agneta Phillipsson, Locum

Anna-Lena Lindström-Olsson, Trafikverket

Carl Chytraeus, Ramböll

Gruppen diskuterade

Svaga samband – bland annat mellan grönstråken men dra upp dem i alla fall

Studentbostäder och äldreboende: bygga lite även om tunneln inte byggs.

Mörby Centrum påverkas en del

Gång- och cykelstråk och utbyggnaden av resecentrum hänger ihop.

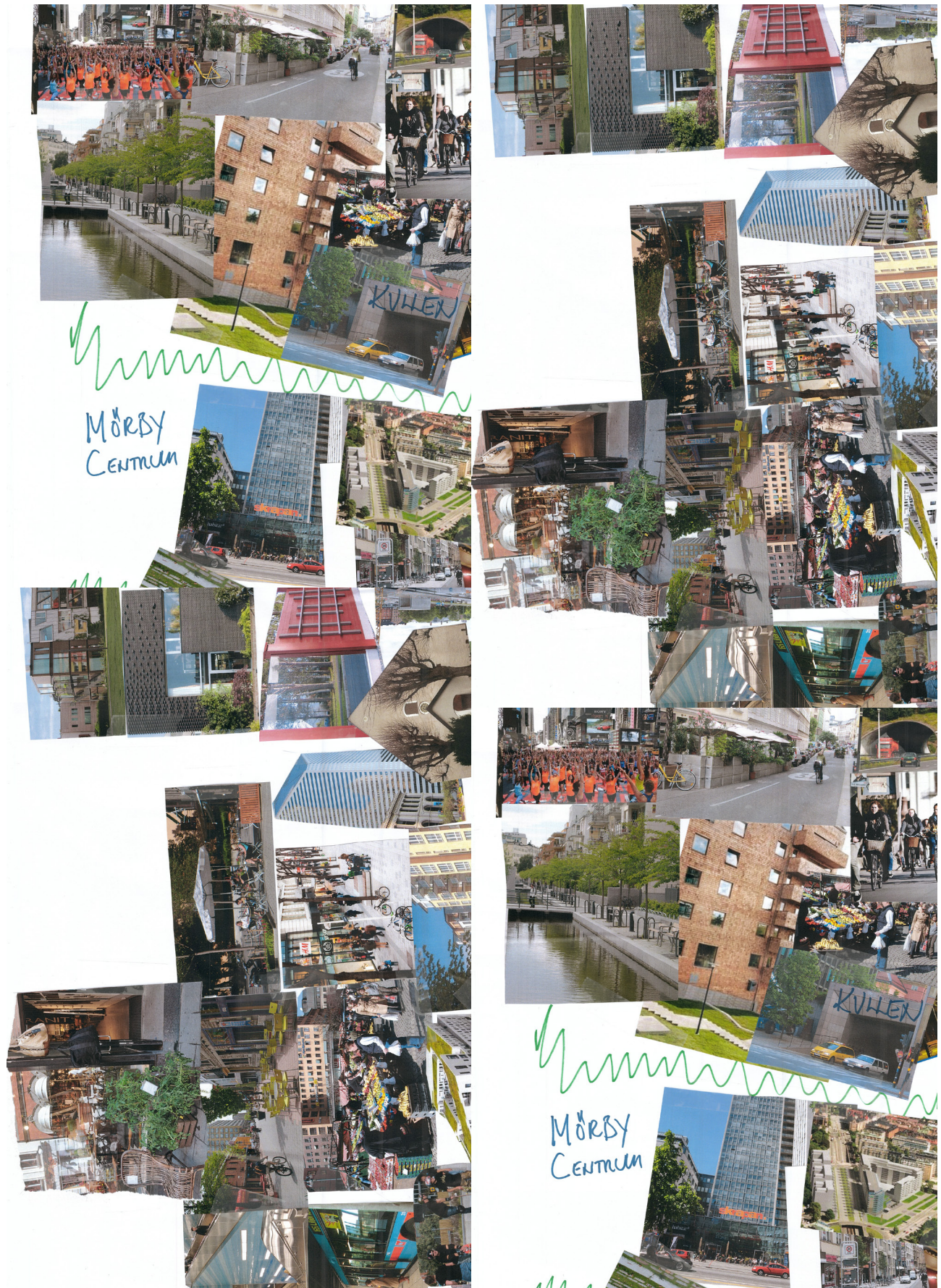
Resecentrum behöver ha ordnad trafikangöring.

Infartsparkeringen bör ha fokus på cykelparkering

Vissa delar behöver planering innan, för cykel, biltrafik, mötesplatser inför överdäckningen.

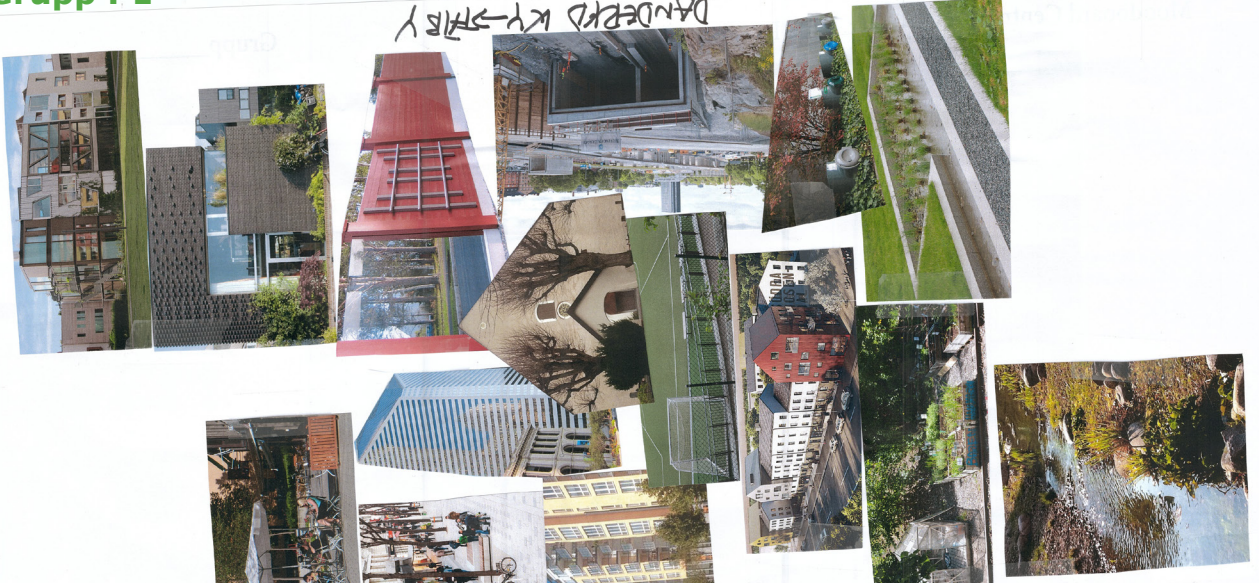
Övning 1B: Mood boards

Grupp P1

DANDERUD KY-SHIFRY

~ LANGTUNNEL ~

STOCKSUND

Grupp P1

Gruppen diskuterade

- Framtidsbilden med lång tunnel.
- Danderyds kyrka är en fast punkt – bevaras. Skyddas av bullerplank vid uppfarterna till och från tunneln.
- Enebyberg blir mer stadsmiljömässig än idag.
- I Mörby centrum: mer uteliv, caféer.
- Dagvatten i dagen.
- Ett trafikcentrum redovisas.
- Ett stort cykelgarage. Detta finns vid Danderyds sjukhus.
- Lekplats för att även skapa en barnvänlig miljö.
- En spårvagn representerar Roslagsbanan.
- Bebyggelsen är ganska hög – 8-10 våningar.
- Den marina känslan närmare vattnet ska bibehållas.
- Gångstråk som Highline framhålls som intressanta.
- Spårvagnshallarna bevaras och utgör ett kulturcentrum.
- De lokala bilgatorna illustreras.
- Det skulle kunna bli en miljöprofil på området som Hammarby Sjöstad. Viktigt att lära av misstagen bl a därifrån.

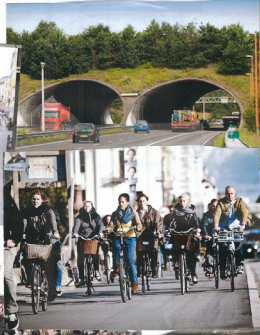

LÅNGTUNNEN

ENERGIBERG

TÄBY

MÖRBY CENTRUM

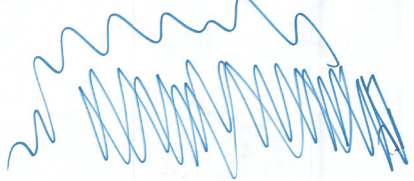

MÖRBY-LUND

A.P.

STOCKSUND

|| SALLA ||

Grupp P2

Deltagare

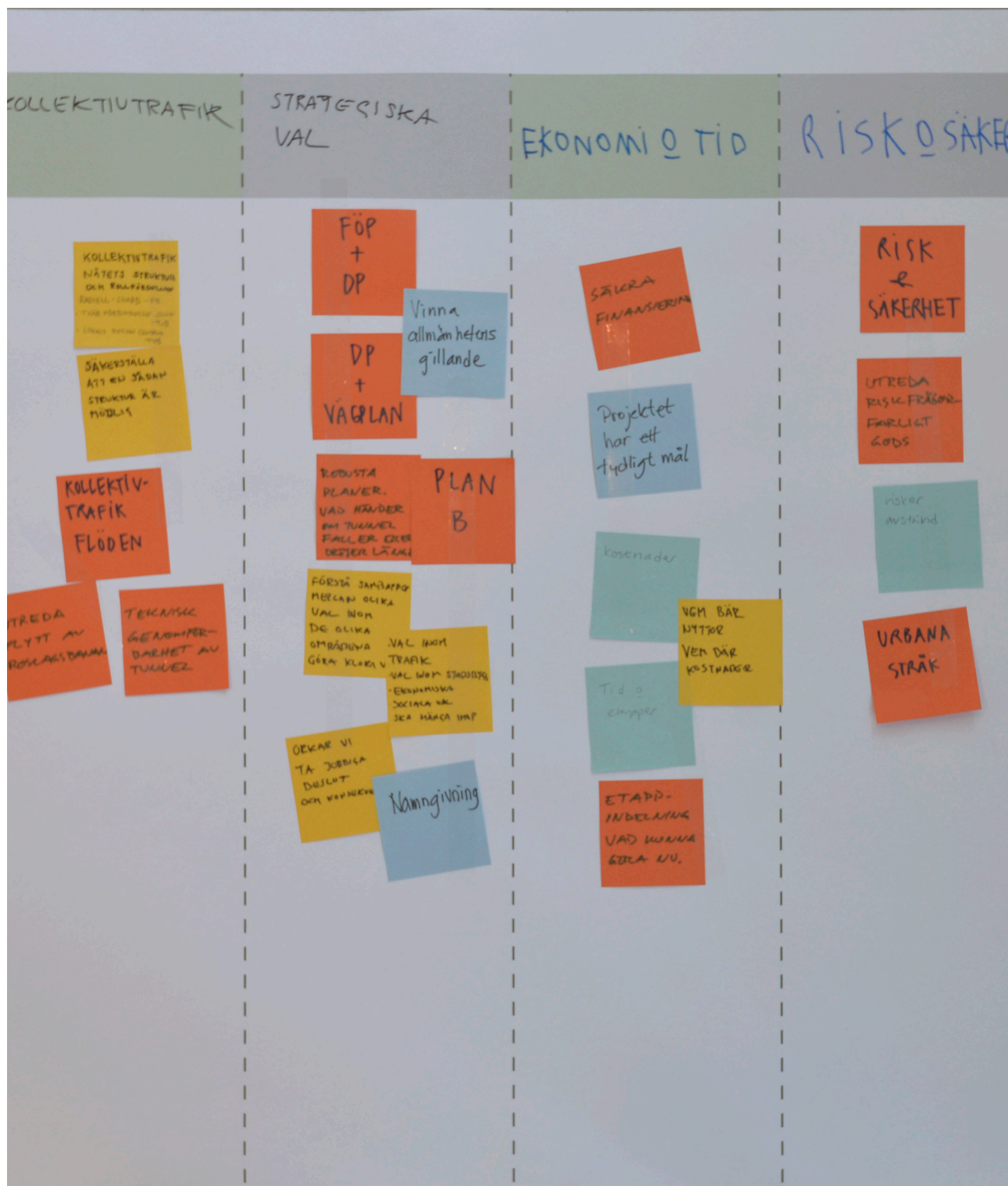
Anders

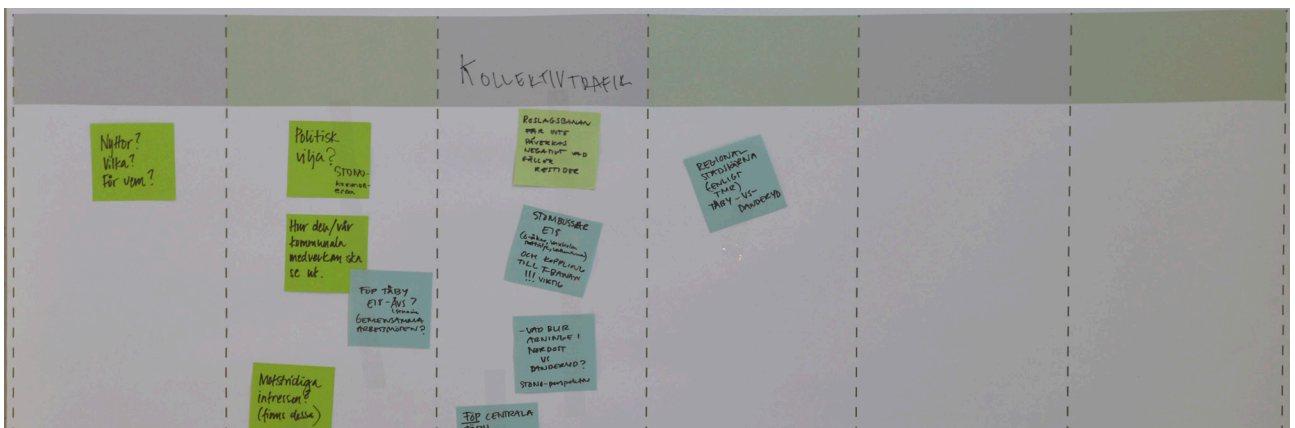
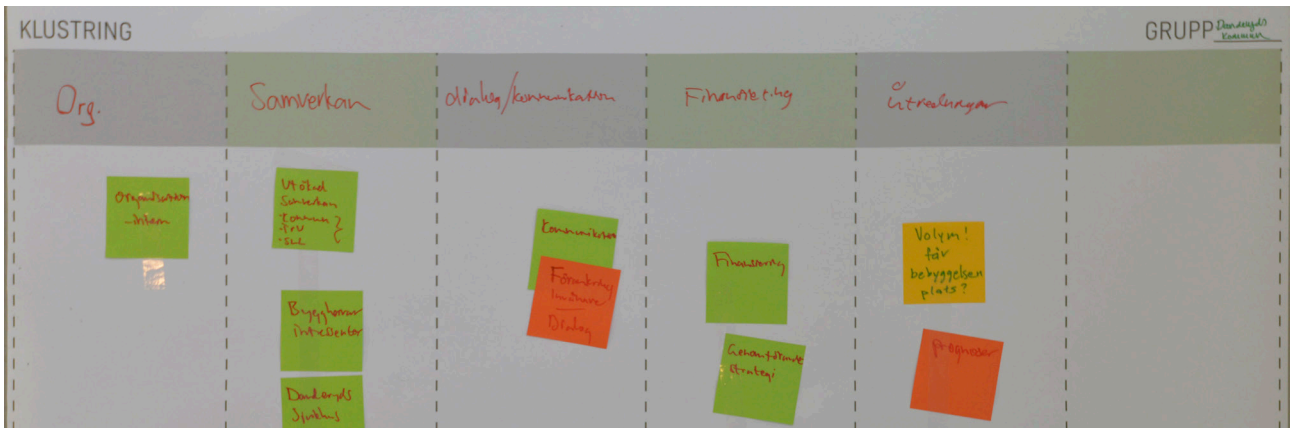
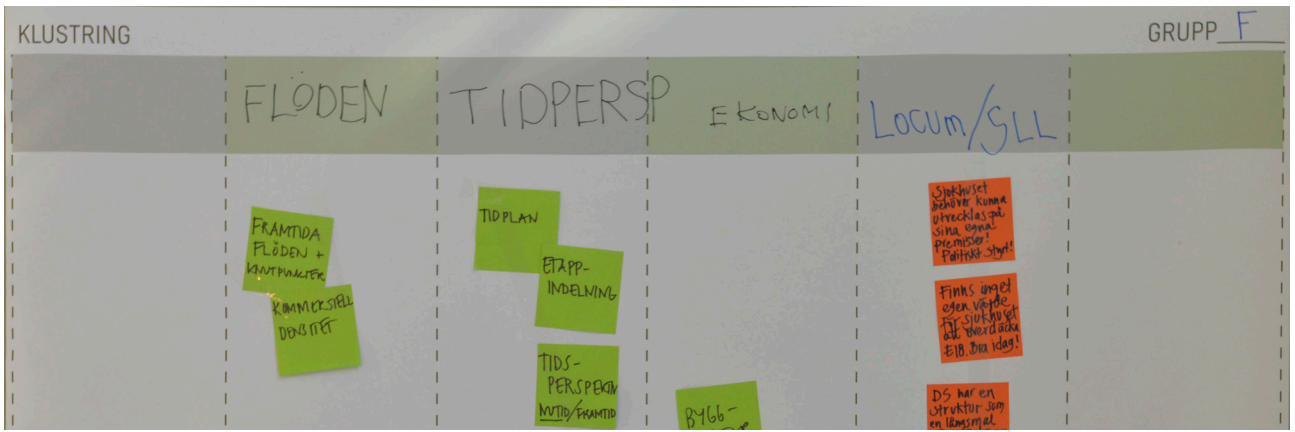
Gruppen diskuterade

- Lång tunnel har valts som utgångspunkt för övningen.
- Segelbåt vid Stocksundet.
- Balans mellan realism och önskemål.
- Två gröna kilar som går tvärs genom området.
- Kraftig exploatering runt Mörby centrum - området- en skyskrapa där.
- Ett kulturhus i vagnshallarna. Bibliotek m m finns också där.
- Enebybergsområdet gjordes inte så mycket med.
- Uppfart från tunneln vid kullen. Lägre exploatering där. Hårdare exploatering vid Mörby centrum och Danderyds sjukhus.
- Cykeltrafiken ska finnas i mitten där E18 ligger idag. En cykelautostrada.
- Dagvattnet ska ligga i dagen tillsammans med denna autostrada.
- Bilarna finns under mark.
- Ganska hårt val mellan vackra och fula hus. Miljöbygge.
- Det är mycket byggt runt E18 men grönt runtomkring, men i själva förändringsområdet har grönskan av realismskäl fått stå tillbaka för en ganska hög exploatering.

Övning 2: Viktiga frågor i fortsatt arbete (tjänstemän)

Grupp R (regionala aktörer)

Miljö	Kollektivtrafik	Strategiska val	Ekonomi och tid
Miljöeffekter Buller Luft Ekosystemtjänster God livsmiljö för alla	Kollektivtrafiknätets struktur och rollfördelning Radiell - Snabb RB Tvärförbindelser Solna + TuB Lokalt region centrum (TUB) Säkerställa att en sådan struktur är möjlig. Kollektivflöden Utredda flytt av Roslagsbanan Teknisk genomförbarhet av tunnel	Föp + DP DP + vägplan Vinna allmänhetens gillande Robusta planer. Vad händer om tunnel faller eller dröjer länge? (plan B) Föreslå samarbete mellan olika val inom de olika områdena Göra kloka val: Val inom trafik Val inom stadsbyggnad ekonomiska Sociala val Ska hänga ihop Orkar vi ta jobbiga beslut och konsekvenser? Namngivning	Säkra finansiering Projektet har ett tydligt mål Kostnader Vem bär nyttor? Vem bär kostnader? Tid och etapper Etappindelning Vad kunna göra nu?

Risk och säkerhet	Regional samordning		
Risk och säkerhet utreda riskfrågor, farligt godt Risker- avstånd Urbana stråk	Mellankommunal samordning Rufs 2015 Regionalt samarbete Framkomlighet under byggtiden Trafikprognos fördelning av vilken trafik som ska finnas Politiskt samförstånd kring mål Befintliga och pågående aktörer/verksamheter Långsiktigt tänkande		

Grupp R

Deltagare

Emma Franzén, Länsstyrelsen

Joel Edding, SLL

Emelie Andén, SLL

Carl Silfverhielm, SLL

Anna-Lena Lindström-Olsson, Trafikverket

Lars-Henrik Larsson, Arriva

Det viktigaste enligt gruppen

- Det är mest kritiskt att säkra finansieringen
- Det är viktigt med politisk samförstånd, att politiken har ett enat mål
- Robust plan - bra helhet
- utredningen ska falla på plats
- Allmänheten ska involveras
- Vad gör vi nu? Vad gör vi i morgon?
- Behöver ett namn

Grupp G (grannkommunerna)

		Kollektivtrafik	
Nyttor? Vilka? För vem?	Politisk vilja? STONO-kommunerna Hur den/vår kommunala medverkan ska se ut FÖP Täby, E18-ÅVS-scenarie Gemensamma arbetsmöten? Motstridiga intressen (finns dessa?)	Roslagsbanan får inte påverkas negativt vad gäller restider Stombussar E18 (österåker, Vaxholm, Norrtälje, Vallentuna) och koppling till T-banan viktig!!! Vad blir Arninge i Nordost vs Danderyd? - STONO-perspektiv FÖP centrala Täby: - Tvärspårväg - E18 i tunnel förbi VRN och Täby Park Infartsparkering i grannkommuner Snabbcykelväg Trafikanalys - Alla trafikslag Resecentrum Koppla Roslagsbanan nordost kommuner	Regional stadskärna (enligt TMR) Täby vs Danderyd

Grupp G

Deltagare

Karin Stare, Täby kommun

Katharina Staflund, Vallentuna kommun

Fredrik Skeppström, Vallentuna kommun

Anna-ida Lundberg, Täby kommun

Det viktigaste enligt gruppen

- Egoistiskt kommunvis + STONO-perspektiv
- Stombussarna
- Vilka tyngdpunkter får kollektivtrafiken? och var?
- Den regionala kärnan? Är det fortfarande Täby?
- Den politiska viljan: Hur prioritera projektet inom STONO?
- Viktigt med samarbete Täby-Danderyd
- Ökat samarbete
- Detaljfrågor diskuteras i mindre grupper?

Grupp K (Danderyds kommun)

Organisation	Samverkan	Dialog kommunikation	Finansiering
organisation intern	Utökad samverkan: Kommun, TRV, SLL Byggherrar intressenter Danderyds sjukhus SLL-Locum STONO	Kommunikation Förankring invånare - dialog	Genomförande-strategi Kalkyler, budget

Utredningar			
Volym, får bebyggelsen plats? Prognoser Miljö VA			

Grupp K

Deltagare

Martin Wernersson,
Jan-Erik Alenbrand
Annika Alm
Jonas Frejd
David Grind
Eva Hoas
Sofie Enander
Karin Hallman

Det viktigaste enligt gruppen

- Gruppen hör vad grupp G säger, håller med
- Förankring är prio 1, både dialog med invånarna och samverkan med politiker och tjänstemän
- Finansiering - är det kommunen som ska betala? 80%, 50 %?
- Organisation: Hur gör vi? Vilka aktörer utanför kommunen ska med?
- Utredningen ska fördjupas och fler tas fram

Grupp F (fastighetsägare)

Flöden	Tidsperspektiv	Ekonomi	Locum/SLL
<p>Framtida flöden + Knutpunkter</p> <p>Kommersiell densitet</p>	<p>Tidplan</p> <p>Etappindelning</p> <p>Tidsperspektiv - nutid/framtid</p> <p>Tydlig plan från kommunen</p>	<p>Byggrätter</p> <p>Klargör finansiering</p>	<p>Sjukhuset behöver kunna utvecklas på sina egna premisser, politiskt styrt!</p> <p>Finns inget egenvärde för sjukhuset att överdäcka. Bra idag</p> <p>DS har en struktur som en långsmal vägg. Behöver koncentreras!</p> <p>Optimala flöden in och ut från sjukhuset. Ambulanser!</p> <p>Sjukhuset har sin egen infrastruktur.</p>

Grupp F

Deltagare

Frida Stannow-Lind, kungsleden
Anna-Pia Lundberg, Locum
Björn Åsander, Skandia Fastigheter
Evalotta Svensson, Kungsleden
Agneta Phillipsson, Locum

Det viktigaste enligt gruppen

- Att fortsätta arbeta med sina fastigheter
- Tydlig tidplan för projektet, samsyn
- Vad kommer först: Hönan och eller ägget?
- Hur rör sig folk? Var är kommersiella centrum möjliga?
- Vad kostar byggrätter?
- Sjukhuset: Finns ingen egenvärde för Danderyd sjukhus att däcka över
- på lång sikt koncentrera sjukhuset
- Man kan inte dra paralleller till nya Karolinska, det är en annan situation, en annan typ av vård på DS
- Det ska gå rimligt snabbt, fastighetsutvecklingen kan stanna upp.
- Gå så snabbt som plan- och bygglagen kan
- Vi behöver hantera varufflöden till Mörby Centrum även i framtiden

Övning 2: Viktiga frågor i fortsatt arbete (politiker)

KLUSTERING AV IDÉER Grupp: Grupp 1

Ekonomi	Bestäder	Hållbar Miljö	Region	ÖVRIGT
KALKYLER	Exploateringsgrad	Dagvatten + Gröna kiler	Kollektiv TRAFIK	Konsekvenser under byggtiden
Finansiering	Hur planera nybyggnaderna? - Tid - Hur dela upp de olika projekten		Tunnelbanestation i norra Danderyd	Politiska risken
Kommunalt påverkan, redigering & service			Omdragning av Roslagsbanan	

KLUSTERING AV IDÉER Grupp: 2

TUNNELVAL	Ekonomi	TIDPLAN	FÖRANKRING MEDborgarna	MEDIA INFORMATION	MILJÖ
VILKET TUNNELVAL? Se vi i UIC 70?	Ekonomi Samverkan k ↔ k	Tidsplan	Förankring hos MEDborgarna	Bra info Hur NH Verkar	ZULLE och praktiska Se i det större i Stockholm?
Konkretisera de olika opt.	FINANSIERING av projektet Totala exploateringskostnader för kommunen	KOMMER VI ATT LEVA UAN DET ÄR KLART?	Folkomröstning	HUR SER MEDIA HANTERA S	INTE-RISKS-Åtgärder
	Indiktor Kostnader	Hur lång tid kommer genomföras av projektet alltså	Folkomröstning om projektet ska genomföras	Info gällande genomförande (Tidplan m.m.)	ÄR DENNA TUNNEL MODERNA om 30 år
	Vad ställer Skupp mot? Vad ställer		Stöd hos Danderyds invånare		Dimensional analys! Är detta möjligt att gräva ned!

Grupp P1

Ekonomi	Bostäder	Hållbar miljö	Region
kalkyler Finansiering Kommunalekonomin påverkar tex skolor och service Förhandla med andra kommuner	Exploateringsgrad Hur planera nybyggnad- tion? - tid -hur dela upp de olika projekten?	Dagvatten + gröna kilar	Kollektivtrafik Tunnelbanestation i Norra Danderyd Omdragning av Roslagsbanan

Övrigt			
Konsekvenser under byggtiden Politiska risken			

Det viktigaste enligt gruppen

- Ekonomin är viktig – kommunalekonomin.
- Förhandla med andra kommuner – finns möjligheter att samverka?
- När det gäller bostäder måste vi landa i en exploateringsgrad – ekonomiskt för att få ihop kalkylen och också – vad vill Danderydsborna ha?
- Hur ska vi planera nybebyggelsen? Hur många etapper och hur lång tid? Är det 20 år?
- Hållbar miljö – definiera tidigt vad man vill utveckla så att det inte kommer in för sent.
- Kollektivtrafik – det behövs sannolikt en T-station i norra Danderyd. Omragen Roslagsbana.
- Konsekvenserna under byggtiden
- Exploateringen kopplat till ekonomin och vad Danderyd vill ha är kanske den viktigaste frågan.

Reflektioner:

Betonar det som presentatören säger. Man måste kunna sätta kostnader på det vi nu pratar om. Det går säkert att få ekonomi på det om man är beredd på en ordentlig exploateringsgrad. Man kan tänka sig etapper kanske o s v.

Grupp P2

Tunnelval	Ekonomi	Tidplan	Förankring medborgare
<p>Vilket tunnelalternativ ska vi välja?</p> <p>Konkretisera de olika alternativen</p>	<p>Eko...</p> <p>Samverkan K - K - S</p> <p>EU-finansiering</p> <p>Finansiering av projektet</p> <p>Kostnader för kommunen</p> <p>Totala exploateringskostnader</p> <p>intäkt</p> <p>kostnad</p> <p>medfinansiering</p> <p>Vad ställer SL upp med?</p> <p>Vad ställer Trafikverket upp med?</p> <p>Kommunens kostnader för projektet kort - lång sikt</p> <p>Vilka parter ska delta? (läs vara med och betala)</p> <p>Fördelningen av kostanden stat - vägverk - kommun</p>	<p>Tidsperspektiv</p> <p>Kommer vi att leva när det blir klart?</p> <p>Hur lång tid kommer genomförande av projektet att ta?</p>	<p>Förankring hos medborgare</p> <p>Folkomröstning</p> <p>Folkomröstning om projektet ska genomföras</p> <p>Stöd hos Danderyds invånare</p> <p>Medborgardialoge</p>

Media information	Miljö		
<p>Bra info- hur, när, varför</p> <p>Hur ska media hanteras?</p> <p>Info gällande genomförande (tidplan mm.)</p>	<p>Buller och partiklar - blir det bättre i Stocksund?</p> <p>Inte rims åtgärder</p> <p>Är denna tunnel modern om 30 år?</p> <p>Omvärldsanalys! Är detta rimligt att gräva ned?</p> <p>Befolkningsutveckling</p> <p>Om bilarna verken ger buller eller avgaser ska vi genomföra då?</p>		

Det viktigaste enligt gruppen

- Det springande punkten är förankringen hos medborgarna, media, information
- Folkomröstning? Hur får vi stöd hos invånarna?
- Det ska finnas ett underlag för dessa att ta ställning till som visar ekonomi, exploatering m m.
- Vi bör ganska snabbt kunna få reda på vad man tycker. Vi ska hamna där tidigt.
- Vi måste få ett tunnelval – kort, lång eller medel. Kopplat till exploateringsomfattning. I detta ligger det som har med ekonomi, medfinansiering o s v. Grannkommunerna o s v, trafikverk m fl.
- Miljön – det är så projektet har fått fotfäste.
- Den variant som visas nu lämnar Stocksund utanför. Där sker inte någon förbättring – hur ska Stocksund se nyttan för dem i detta? Ett stort problem.
- Tunneln kanske blir verklighet om 30 år – men är den modern då? Hur ser mobiliteten ut då?
- Omvärldsanalys – är det rimligt att göra detta när framtiden är så osäker?
- Finns buller eller avgaser från bilarna vid den tidpunkten. Hur lång är tidsaspekten? Hur lång tid tar själva genomförandet – stora delar av kommunen kommer att påverkas. En generation?

Reflektioner:

- Se på andra projekt. Norra länken tog sju år. Vi tycker att det var bra, men det var mycket protester också. Om Täby ökar med 20 000 invånare så ska alla ta sig genom Danderyd.
- Många osäkra faktorer.
- Om Täby bygger ut kommer allmänna kommunikationer att behöva byggas ut också – bilparken kommer att se annorlunda ut. Fastigheter kommer att behövas, men kommunikationerna är på längre sikt svårbedömda. Det är en liten del av kommunen som berörs av buller och partiklar. Vi måste få med oss resten av kommunen också. Ett knepigt projekt hur man ska driva det, bl a för att det är så långsiktigt.
- Oberoende av hur bilarna ser ut kommer alla att åka till stan och det kommer inte att kunna fortsätt - det finns inte plats i innerstaden.
- Det måste vara kombinerat med arbetsplatser – inte bara bostäder. Man måste kunna arbeta utanför stan också. Det är bra med bostäder men det behövs mer.
- 100 000 människor till kommer att passera Danderyd inom 20 år. Vi kan inte sätta alla dessa i bussar. Vi behöver tänka vad vi kan göra för att lösa det
- Alla behöver inte åka till stan för att arbeta. Man kan utföra mycket arbete på andra platser också. Vi måste dock utgå från vad vi vet idag.
- Vi kan ha lite olika ingångar – miljö, buller, partiklar, men också att vara med och driva Stockholms utveckling – behöver inte vara Manhattan, men lite bör vi ju bygga.
- Owe har visat pedagogiskt att det finns möjligheter. Även nära vatten, miljövänligt och vi har som vi har sagt viss infrastruktur på plats. Har vi tur kommer en linje till. Mest spännande är vilka nya levnads-möjligheter vi kan lägga till det befintliga och hur det kan växa ihop med det befintliga Stockholm. E18 stråket är ingen stolthet idag, men skulle kunna bli.
- Det är ett jättestor projekt och svårt. Allting har för- och nackdelar. Vad är mest fördelaktigt? Detta gör det svårt att fatta beslut.
- Vi behöver mer kunskap och inte minst kring ekonomin. Vem ska bekosta? Danderyds ekonomi klarar inte detta själv utan andra finansierare måste till. En enorm påfrestning för den kommunala ekonomin. Vi måste lägga fram verkligheten som den är också och inte bara vad vi vill.
- Det som inte kommit fram idag är frågan om vilka visioner som finns kring företagsetableringar och nya arbetsmiljöer. Vilka typer av nya företag vill vi se utvecklas och bringa in kapital?
- Ekonomin: VA, förskolor, skolor m m måste tas fram kostnader för. Specialkunskaper behövs för detta.

Fortsatt arbete...

